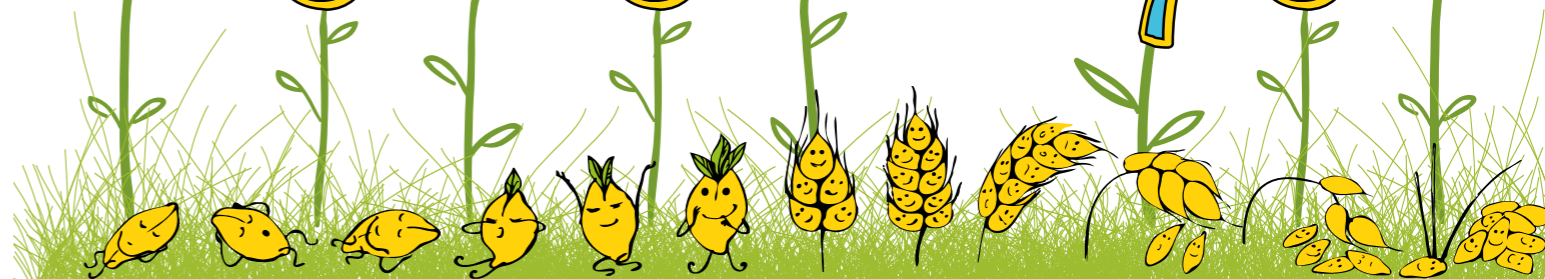

КОЛОСОЧОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

1. Знайди у газеті слова, що починаються з МІКРО- та допиши їх.

МІКРО

МІКРО

МІКРО

МІКРО

2. Поясни значення цих слів.

ЧОМУЧНИК ЛАТУНІ

- Чому бактерій називають і друзями, і ворогами людини?
- Навіщо подряпини і порізи потрібно змащувати спиртом, перекисом водню або йодом?

КРОСВОРД „БАКТЕРІЇ”

1						Б				
						А				
						К				
4						Т				
						Е				
6						Р				
						І				
						І				

1. Юний читач цієї газети „КОЛОСОЧОК”.
2. Знищує бактерії у крові.
3. Знаряддя мікробіолога.
4. Світ невидимих живих істот.
5. Відкрив існування бактерій.
6. Червоне кров'яне тільце.
7. Мікроорганізм.
8. „Вулична...” – джерело шкідливих бактерій.

Бактерії

Бактерії та інші дуже маленькі живі організми називають мікроорганізмами або мікробами. Ми їх не бачимо, але вони є скрізь: у повітрі, у воді, у ґрунті, у живих організмах.

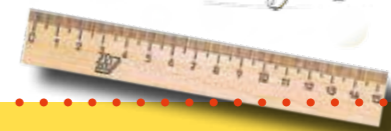
На вигляд бактерії дуже різні: округлі – коки, палички – бацили, зігнуті палички – вібріони та інші. Вони живляться, ростуть, розмножуються – словом, живуть.

Бактерії можуть приносити користь, а можуть шкодити нашому організму. Корисні бактерії створюють з молока кисломолочні продукти, роблять хліб з дріжджового тіста пишним, добре пропеченим і смачним. Вони зберігають для нас квашені і мариновані продукти, забезпечують нас делікатесним сиром з благородною пліснявою.

Деякі бактерії вмюють псувати продукти: з їхньою допомогою скисає свіже молоко, киснуть соки, псуються плоди, пліснявіє хліб.

ЗАВДАННЯ ВІД ЛАТУНІ

Розглянь лінійку з міліметровими поділками. Постав впритул крапки між двома найближчими мітками і полічи їх. Уяви, тут може розміститися в рядок тисяча бактерій!

СЛОВНИЧОК РОЗУМНИКА

- **МІКРОСКОП** – прилад для збільшення об'єктів (або їхніх деталей), невидимих неозброєним оком.
- **МІКРОБІОЛОГІЯ** – наука, що вивчає мікроорганізми.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:
Дарія Біда, тел.:(032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua
Заступник головного редактора:
Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com
Дизайн і верстка Марина Шутурма

Підписано до друку 16.01.14,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ „Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Відповіді на кросворд:
1. Мікробіолог. 2. Фагоцит.
3. Мікроскоп. 4. Мікро світ.
5. Левентук. 6. Еритроцит.
7. Мікроб. 8. Іжа.

ПРИГОДИ БАЦИЛИ

Наукова казка

ДІЙОВІ ОСОБИ

БАЦИЛА – зловредна бактерія

ЛЕЙКОЦИТ – безбарвний захисник організму

ФАГОЦИТ – пожирач мікробів, гроза бактерій

ЕРИТРОЦИТ – червоне кров'яне тільце

Була собі Бацила, або Бактерія. Нелегко жилося їй на вулиці: то сонце припікає, то негода, то зимова стужа проймає, то поживи не вистачає. Ось і вирішила вона оселитися в організмі Людини.

— Нарешті я потрапила у кров! – раділа Бактерія. – Тепер жити буде легше. Кров занесе мене в печінку. Там дуже добре, є багато-багато корисних речовин: їж, живи і радій!

— У печінці я досхочу наїмся і буду розмножуватися. Нас стане багато, ми розповземся по клітинах і будемо руйнувати їх. Ми вміємо виділяти спеціальні отрути – токсини, які шкодять Людині. Людина пожовтіє і зачахне! А ми, бактерії, станемо міцними, товстими, рум'яними, наллємося соком. Оце настане життя!

Але були у Бацили побоювання.

— Тільки б не потрапити на очі лейкоцитам, – тремтіла від страху Бацила.

Бактерія знала, що лейкоцити – її найзліші вороги. Ці безбарвні клітини крові – захисники нашого організму. Вони мають вирости – несправжні ніжки, завдяки яким можуть рухатися. Лейкоцити постійно „нишпорять” у кровоносному руслі, шукають шкідливі бактерії та іншу інфекцію.

Навколо копошилися мільйони еритроцитів – червоних кров'яних клітин-тілець. Але їм було байдуже до Бацили, вони не чіпають бактерій.

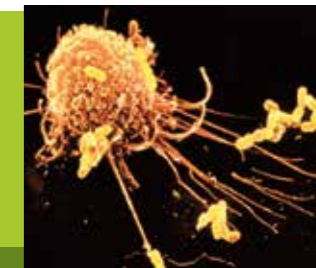
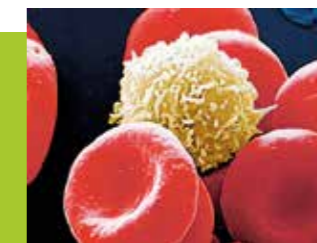
Отож, наша героїня прагнула швидше дістатися печінки, де на неї чекало безкоштовне житло та їжа.

Радіючи своїм думкам, Бацила пливла кровоносним руслом, аж раптом чиясь міцна рука схопила її. Вона стиснулася від страху і спробувала втекти, але даремно.

— Ти хто така? – почула вона грізний голос. – Бактерія злякалася і спробувала вивратись з обіймів Лейкоцита.

— Більше ти сюди не потрапиш! – суворо промовив Лейкоцит, і Бактерія похолола від страху. Лейкоцит стиснув її і... зловредним мріям настав кінець. Тому, що це був не просто Лейкоцит, а Фагоцит – пожирач мікробів.

Тетяна Павленко

- Впізнай дійових осіб на малюнках та впиши їхні імена у клітинки.

КЛУБ ТРЬОХ ЗЕРНЯТ

Лапуня: Коли йдеться про бактерії, відразу уявляють організми, що розносять хвороби і заразу. Але бактерії підтримують життя на Землі!

Розумник: Так, бактерії викликають гниття загиблих рослин і тварин на землі і у воді. Без них земля була би вкрита мертвими тілами. Бактерії розкладають складні речовини на прості, які потрапляють в ґрунт, воду і повітря. Там їх використовують рослини і тварини.

Лапуня: Мікроорганізми з'явилися на нашій планеті кілька мільярдів років тому! Світ, який нас оточує, густо заселений цілими арміями невидимих живих істот.

Пустунчик: Так, але люди дізналися про це лише у XVII столітті після винаходу мікроскопа.

Розумник: У XVII столітті голландський натураліст Антоні ван Левенгук конструював власні мікроскопи. У маленькій краплині води він відкрив новий несподіваний світ, який кишив життям.

Пустунчик: Отже, саме Левенгук відкрив ці невидимі для ока організми – БАКТЕРІЇ?

Лапуня: Так. Повідомлення Левенгука про невидимий світ живих істот було настільки неймовірним, що спочатку ніхто не повірив у те, що бактерії існують насправді.

Остерігайся мікробів:

- Завжди мий руки з милом під протічною водою.
- Не пий воду з невідомих водойм.
- Не вживай „вуличну їжу”.

